

2014

Grup de remugants
"Ramon Trias"

Antoni Seguí

[EXEMPLES DE RACIONS PER A VAQUES DE LLET]

De la revista PLM, n. 460 octubre 2014 i n. 459 setembre 2014, resumim i comentem el racionament alimentari per a vaques de llet

Introducció

En el web hi tenim diverses aplicacions per al racionament de vaques de llet, les quals s'han elaborat segons els principis bàsics de l'alimentació (escoles INRA, NRC, principalment). Molt sovint s'ha dit que arreu del món, sobretot a EUA, aquests principis en la pràctica eren laxes. La nostre posició no ens permet viatjar d'un costat a l'altre de l'Atlàntic, però, de moment, podem llegir i interpretar els reportatges que les revistes especialitzades en vaques de llet ens posen a l'abast.

A continuació, tot seguint el reportatge de PLM de la revista d'octubre 2014, resumim els aspectes del racionament d'una gran explotació de Wisconsin. I, per últim, de la revista de setembre 2014 analitzem una ració feta a França, però inspirada per un nutricionista de Califòrnia.

Dades de l'explotació de Wisconsin

- 550 vaques presents (36% de primera lactació, 28% de segona i 36% de tres i més lactacions)
- 285 ha de superfície agrícola (una part en regadiu), amb els cultius de blat de moro (180 ha) i alfals (105 ha). Això dona una càrrega de 1,93 vaques/ha de superfície dedicada a la producció de farratges per a les vaques de llet.
- La mà d'obra és familiar (Brian i Yoggi Brown) i un veí que s'encarrega de la cria (170 vedelles). Tenen l'ajuda del pare de Yoggi. Amb assistència periòdica de personal especialitzat (reproducció, selecció, etc.) i personal assalariat per a la munyida.
- Producció de llet: 7.300.000 litres a l'any. Una mitjana de 14.090 litres/vaca i lactació de 305 dies. Taxa de greix 3,8% i taxa de proteïna 3,07%
- Tres munyides diàries. Interval entre parts de 381 dies. Edat al primer part 23,8 mesos.
- Sala de munyir 2x10.
- A cada vaca un cubicle.

Racionament alimentari

Disposen de dos unifeed de 14 i 27 m³ per a les vaques i vedelles. Fan una sola distribució diària (pel matí). Les vaques es distribueixen en lots (recent parides fins a les tres setmanes, primíparas, de segona lactació, de tercera, de quarta i més lactacions, vaques eixutes). Les de dues i més lactacions reben la mateixa ració i, per això, es treballa només amb cinc racions diferents.

A continuació analitzem les racions per a múltipares i per a les recent parides. Abans direm que en el quadre o taula on descriuen les cinc racions, a cada una hi consta l'aigua com un ingredient més.

Ració per a múltiples

Ingredients	Kg MS
Ensitjat de blat de moro	8,00
Ensitjat d'alfals	6,80
Fenc d'alfals	0,80
Palla de blat	0,50
<i>Pastone</i>	5,00
<i>Grana de cotó</i>	0,50
<i>Oli de palma</i>	0,15
<i>Melassa</i>	0,80
<i>Nucli proteic</i>	6,20

És una ració per a 44 kg de llet del 3,8% de greix i 3,1% de proteïna. Si considerem –com crec que s’hauria de considerar– el *pastone* com a concentrat (sense efectes farratgers) ja és una ració amb prou contingut farratger: 56:44 (% Fa:Co). Segons la revista té un contingut en PB del 16,6% (segons l’aplicació comprovació de racions seria del 15%), la quantitat de MS és de 28,7 kg per vaca i dia (segons aplicació 28,39). Segons l’aplicació té un contingut de 26,50 UFL (0,93 UFL/kg MS), 2.409 g PDIN (85 g PDIN/kg MS) i 2.272 g PDIE (80 g PDIE/kg MS), equilibrada en N degradable. En qualsevol cas, el que ens interessa observar és la quantitat de MS per vaca i dia, en consonància amb els nostres càlculs, i que pot sorprendre alguns pel fet que aquí es fa una sola ració per al conjunt de vaques en lactació. Igualment, podem observar que el contingut en proteïna no és gens elevat, però sí equilibrat a les necessitats.

Ració per a vaques recent parides

Ingredients	Kg MS
Ensitjat de blat de moro	6,60
Ensitjat d'alfals	5,10
Fenc d'alfals	0,80
Palla de blat	0,40
<i>Pastone</i>	2,80
<i>Grana de cotó</i>	0,40
<i>Oli de palma</i>	0,13
<i>Melassa</i>	0,50
<i>Nucli proteic</i>	5,60

La relació Fa:Co és de 58:42, té, per tant, en proporció, més MS farratgera que l’anterior per a múltiples ja fora de les primeres setmanes de lactació. I la quantitat de MS diària per vaca és de 22,3 kg (abans era de 28,7 kg). I cal fixar-se en que és una ració per a vaques recent parides, i té més quantitat de farratges que no de concentrats, en MS. Un altre aspecte a retenir és que

Exemples de racions per a vaques de llet

el contingut de PDI està, aproximadament en 110-115 g/kg MS, i, en canvi, l'altre ració, fora de l'inici de lactació, estava en 80-85.

Les racions que hem descrit, segons PLM, estan formulades segons les normes CNCPS (Universitat de Cornell). No es tracta de fer una comparació de normes sinó d'aprendre que les vaques de llet tenen les mateixes necessitats nutritives a un costat i l'altre de l'Atlàntic, i que depenen, per a cada vaca o per cada grup de vaques, de la producció i de l'estat fisiològic en que es troben.

Segons el reportatge, es formulen les racions i es fan lots per tal d'obtenir la màxima producció sense baixar les taxes de greix i de proteïna. Dedicuen l'alfals a ensitjat i compren el fenc d'alfals i la palla.

L'alfals dura entre quatre i cinc anys, sense florir. El primer dall el fan a finals de maig quan la planta fa una alçada de 60 a 70 cm, sempre abans de florir, i els altres dalls cada 28 dies. Tot va a ensitjat. El rendiment mitjà és de 15 t MS/ha.

El rendiment del blat de moro és de 22 t MS/ha, de mitjana.

Ració completa i equilibrada per a 39 kg de llet (GAEC francès)

Ingredients	Kg fresc	Kg MS
Ensitjat de blat de moro	32,9	10,43
Ensitjat de triticale	8,9	3,83
Nucli de producció	10,97	9,74
<i>Polpa d'ametlles</i>	0,966	
<i>Blat de moro</i>	1,518	
<i>Tortó soja 48</i>	3,5	
<i>Tortós tannes</i>	1,4	
<i>Blat</i>	0,966	
<i>Tortó de colza</i>	1,15	
<i>Melassa</i>	0,36	
<i>Greix</i>	0,44	
<i>Urea</i>	0,04	
<i>CMV</i>		

És una ració amb el 59,4% de MS farratgera (Fa:Co = 59,4:40,6). 1,019 UFL/kg MS, 117,8 g PDIN/kg MS i 112,9 g PDIE/kg MS. I està formulada per a 39 kg de llet, no especifica l'estat fisiològic, per tant suposem que és una ració per un grup de vaques en lactació. El reportatge informa que segueixen el racionament americà (no diu si NRC o Cornell o californià). Explica i dóna unes idees que aplica per a racions d'alta producció.

- Unifeed imprescindible, i buscar "fibres curtes" (o sigui farratges tallats com a màxim fins 6-7 cm), ja que diu que "les vaques no han de triar"¹.

¹ Segons diversos autors d'etologia les vaques sempre trien

Exemples de racions per a vaques de llet

- El nucli de producció el fa per tal que tots els ingredients concentrats quedin ben atrapats (melassa).
- Entre el 59% i el 63% de MS farratgera és suficient. Diu que això està lluny de les normes INRA (?)²
- L'ensitjat de blat de moro està tallat a 22 mm i l'esclafador està ajustat a 1,5 mm.
- Fa un racionament específic per a les vaques a punt de parir (prepart) des de 21 dies abans del part.
- Res de pasturar! Diu que "l'herba té un valor fluctuant que modifica la ració tots els dies³. Només fa pasturar les eixutes i vedelles "pel tema potes".
- No hi posa mai gira-sol al **premix** (nucli de producció), ja que, diu, "té poc valor nutritiu".
- Tenia DAC i els ha tret, ja que si la ració que feia era per a 33 kg de llet va comprovar que les de més alta producció no anaven al DAC⁴.
- Res d'alfals, ja que, diu, no és un producte constant (en qualitat).

Efectivament, "cada casa és un món". D'aquest racionament ens podem quedar en que per a 39 kg de llet la ració té, gairebé, el 60% de MS farratgera.

² El sistema INRA per al racionament diu que les aportacions UE dels farratges en el si de la ració han de ser iguals o menors a la Capacitat d'ingestió, aplicant el càlcul del punt estricte. Per tant, no diu quin ha de ser el % de MS farratgera.

³ L'unifeed també varia la ració diària

⁴ La distribució dels DAC ha de ser adequada (ha d'estar ben pensada).